

**HOTĂRÂREA GUVEDRNULUI nr. 1.157 din 21 noiembrie 2001
pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului
național și folosirea sigiliilor cu stema României**

Cu modificările și comp-letările ulterioare aduse de :

- HG nr. 223 din 7 martie 2002;
- HG nr. 544 din 17 mai 2003;

ART. 1

Se aproba Normele privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Miniștrii, conducătorii autorităților și instituțiilor publice, precum și ai altor persoane juridice, prefectii și primării vor aduce la îndeplinire dispozițiile prezentei hotărâri.

ANEXA 1

**NORME
privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național
și folosirea sigiliilor cu stema României**

CAP. 1

Arborarea drapelului României

ART. 1

Arborarea drapelului României, în forma, cu dimensiunile, modelul și intensitatea culorilor stabilite potrivit legii, este obligatorie pentru toate autoritățile și instituțiile publice cu sediul în România.

ART. 2

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația arborării drapelului României în mod permanent, atât pe edificiile în care își au sediul, cât și în interiorul lor, cu precădere în birourile persoanelor din conducerea acestora, în sălile de protocol și festivități.

(2) Conducătorii autorităților și instituțiilor publice răspund, în condițiile legii, de arborarea și menținerea în stare corespunzătoare a drapelului României pe edificiul și în sediul acestora.

(3) La sediile primăriilor, ale consiliilor județene și ale prefecturilor, la intrarea principală, deasupra acesteia, vor fi arborate două drapele care vor încadra stema României.

(4) Dacă unitatea administrativ-teritorială are stema proprie aprobată în condițiile legii, drapelele vor încadra cele două steme. În toate cazurile stema României va fi asezată în stanga stemei unității administrativ-teritoriale, privind stemele din fata.

(5) În situațiile în care în aceeași clădire își au sediul mai multe instituții sau autorități publice, drapelele se arborează numai deasupra intrării de la fatada principală a clădirii.

ART. 3

Drapelul României se mai arborează în mod permanent:

- a) la sediile partidelor politice, ale sindicatelor, patronatelor, ale instituțiilor de învățământ de orice grad și ale instituțiilor de cultura;
- b) la punctele pentru trecerea frontierei, precum și în aeroporturi, porturi, gări și autogări;
- c) ca pavilion pe navele de orice fel și pe alte ambarcațiuni ce navighează sub pavilion românesc.

ART. 4

(1) Este obligatorie arborarea drapelului României pe perioada sărbătoririi unor evenimente deosebite sau pe durata desfășurării unor ceremonii, cum ar fi:

- a) Ziua națională a României, Ziua drapelului național, Ziua imnului național al României și alte sărbători naționale, în locurile publice stabilite de autoritățile administrației publice locale;
- b) festivități și ceremonii oficiale cu caracter local, național și internațional, în locurile unde acestea se desfășoară;
- c) vizite oficiale întreprinse în România de șefi de stat și de guvern, precum și de înalte personalități politice reprezentând principalele organisme internaționale, interguvernamentale, pe traseele de deplasare a personalităților respective;
- d) ceremonii militare, conform regulamentelor militare;
- e) competiții sportive pe stadioane și alte baze sportive;
- f) în timpul campaniilor electorale și pe durata alegerilor, la sediul birourilor, comisiilor electorale și al secțiilor de votare;
- g) alte evenimente deosebite.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c) și f) primării vor organiza acțiuni pentru popularizarea evenimentelor respective și pentru determinarea cetățenilor să arboreze drapelul României la domiciliul sau la reședința acestora.

ART. 5

Drapelul României poate fi arborat cu caracter permanent și la sediul altor persoane juridice decât cele prevăzute la art. 2 și 3, precum și la domiciliul sau reședința persoanelor fizice.

ART. 6

Pe teritoriul României drapelele altor state pot fi arborate numai împreună cu drapelul național al României și numai cu prilejul vizitelor cu caracter oficial de stat, al unor festivități și reuniuni internaționale, pe clădiri oficiale și în locuri publice stabilite de autoritățile administrației publice locale.

ART. 7

(1) În străinătate drapelul României se arborează, în mod permanent, la sediul misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale statului român, precum și la reședința sefilor misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, potrivit uzanțelor de protocol, prin grija Ministerului Afacerilor Externe.

(2) Drapelul României se arborează sub forma de fanion pe mijloacele de transport ale sefilor de misiuni diplomatice și oficii consulare române, în deplasările oficiale ale acestora.

(3) Drapelul României se arborează sub forma de fanion și la acțiunile de protocol desfășurate pe teritoriul țării.

(4) Modelul, forma, dimensiunile și intensitatea culorilor fanionului se vor stabili prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentelor norme, la propunerea Ministerului Afacerilor Externe și a Ministerului Administrației Publice.

ART. 8

În zilele de doliu național, stabilite prin hotărâre a Guvernului, toate autoritățile și instituțiile publice, precum și persoanele juridice prevăzute la art. 3 au obligația arborării în berna a drapelului României. Aceeași obligație revine și persoanelor fizice, dacă au arborat drapelul României la domiciliu sau la reședința.

ART. 9

(1) În situația în care o dată cu drapelul României se arborează și unul sau mai multe drapele de stat străine, drapelul României se arborează astfel:

a) când drapelul României se arborează alături de un singur drapel de stat străin, drapelul României se va așeza în stânga, privind drapelul din față;

b) când drapelul României se arborează alături de mai multe drapele de stat străine și numărul drapelelor este impar, drapelul României se va așeza în mijloc. Dacă numărul drapelelor este par, drapelul României va fi așezat în stânga drapelului împreună cu care ocupă centrul, privind drapelele din față.

(2) Toate drapelele de stat care se arborează vor avea dimensiuni egale și vor fi amplasate la același nivel.

ART. 10

(1) Arborarea drapelului României la manifestările care se desfășoară sub egida organizațiilor internaționale se face potrivit reglementărilor și uzanțelor internaționale.

(2) În locurile în care se arborează drapelul României poate fi arborat și drapelul Consiliului Europei. Prevederile art. 9 se aplică în mod corespunzător.

CAP. 2

Intonarea imnului național al României

ART. 11

Imnul național al României este, potrivit legii, "Deșteaptă-te române".

ART. 12

(1) Imnul național al României se intonează vocal și instrumental.

(2) Intonarea vocală, precum și publicarea oficială a imnului național se fac numai în limba română.

ART. 13

(1) Imnul național al României se intonează în mod obligatoriu:

a) la festivitățile și ceremoniile oficiale naționale, cu ocazia Zilei imnului național, precum și la ceremoniile oficiale cu caracter internațional;

b) la deschiderea și închiderea emisiunilor posturilor naționale de radiodifuziune și televiziune, în interpretare vocală;

c) cu prilejul vizitelor întreprinse în România de șefi de stat și de guvern;

d) în cadrul ceremoniilor militare, conform regulamentelor militare;

e) pe stadioane și alte baze sportive, cu ocazia desfășurării competițiilor sportive oficiale internaționale în care este reprezentată România;

f) la deschiderea fiecărei sesiuni a Camerelor Parlamentului;

g) la începutul programului zilnic în școlile primare și gimnaziale, de stat și particulare.

(2) Imnul național al României poate fi intonat și la alte manifestări organizate în unități de învățământ sau în alte instituții de cultură.

ART. 14

(1) În interpretare vocală prescurtată imnul național al României se intonează potrivit textului și partiturii stabilite de lege.

(2) În interpretarea fanfarelor sau a altor formații instrumentale muzica imnului național se intonează o singură dată.

ART. 15

La începutul manualelor școlare (abecedare, manuale de citire pentru ciclul primar, manuale de limba și literatura română, manuale de istorie și manuale de limba maternă pentru minoritățile naționale) se tipărește textul imnului național al României, potrivit legii.

ART. 16

Imnul național al altor state se intonează cu prilejul vizitelor, festivităților și ceremoniilor oficiale cu caracter internațional, împreună cu imnul național al României, înaintea acestuia.

CAP. 3

Folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice

ART. 17 - ART. 19 abrogate

ART. 20

Modelul sigiliilor cu stema României, modalitățile de scoatere din folosința a celor uzate sau a celor care devin nefolosibile în urma încetării activității instituției sau a autorității publice care le-a folosit se vor stabili, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentelor norme, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului de Interne și a Ministerului Administrației Publice.

CAP. 4

Dispoziții finale

ART. 21

La ceremoniile de arborare a drapelului, precum și la intonarea imnului național, cu prilejul solemnităților, asistenta va sta în picioare, bărbații se vor descoperi, iar militarii de toate gradele vor da onorul conform regulamentelor militare.

ART. 22

Cetățenii sunt datori să manifeste respect față de drapelul și imnul național al României și să nu comită nici un act prin care s-ar aduce ofensa acestora.

ART. 23

Primării sunt obligați să poarte eșarfa în culorile drapelului național al României, potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, la toate solemnitățile, receptiile și ceremoniile publice, indiferent de locul de desfășurare a acestora, precum și la celebrarea căsătoriilor.

ART. 23¹

Minoritățile etnice - constituite în organizații, uniuni sau asociații la nivel național - pot folosi la acțiunile specifice și însemnele proprii.

ART. 24

1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) arborarea drapelului României de altă formă, cu alte dimensiuni, alte modele și cu altă intensitate a culorilor decât cele stabilite potrivit legii;

b) nearborarea drapelului României de către autoritățile și instituțiile publice;

c) arborarea drapelului la sediul primăriilor, consiliilor județene și al prefecturilor în alte condiții decât cele prevăzute la art. 2 alin. (3) și (4);

d) refuzul primarului de a purta eșarfa potrivit prevederilor art. 23 sau purtarea unei eșarfe având alt model, alte dimensiuni sau alte culori decât cele ale drapelului României;

e) arborarea drapelului României în stare necorespunzătoare;

f) nearborarea drapelului României pe perioada desfășurării evenimentelor prevăzute la art. 4;

g) arborarea drapelului sau a fanionului altui stat, cu alte dimensiuni decât cele ale drapelului României și cu alte ocazii sau în alte condiții decât cele prevăzute la art. 6, 7 și 9;

h) nerespectarea prevederilor art. 12 alin. (2) și ale art. 13;

i) intonarea imnului național cu alt text și cu alta partitura decât cele stabilite de lege;

j) nerespectarea prevederilor art. 16;

k) folosirea sigiliului cu stema României în alte scopuri și de alte persoane decât cele stabilite la art. 17;

l) confecționarea sigiliilor cu alte însemne.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), e) și k) se sancționează cu amenda de la 5.000.000 lei la 15.000.000 lei, iar cele prevăzute la lit. b), c), d), f), g), h), i), j) și l), cu amenda de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei.

(3) Constatarea contravenției și aplicarea amenzii se fac de către persoane împuternicite de ministrul administrației publice, de către prefect sau de împuterniciții acestuia și se aplica conducătorului autorității sau instituției publice, primarului, președintelui consiliului județean, precum și persoanei fizice sau juridice vinovate de săvârșirea contravenției.

ART. 25

Contravențiilor prevăzute la art. 24 li se aplica în mod corespunzător dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.